

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa J. W.

przeciwko Z. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 października 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego

w (...)

z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. oddala wniosek powódki o zasądzeniu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn określonych w powołanym przepisie, tylko one bowiem i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego

wyniku. Jednocześnie przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazując, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne polegające na:

- potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez sąd II instancji ustaleń faktycznych sądu I instancji w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu nierozpoznania sprawy, co do istoty oraz sprzeczności ustaleń faktycznych;

- potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności uznania, czy umowa o kredyt bankowy zawarta między pożyczkodawcą a bankiem, może być formą wydania przedmiotu pożyczki pożyczkobiorcy w części jako gotówka oraz w części z uwzględnieniem jej odpłatności jako koszt kredytu bankowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołanie we wniosku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do sformułowania zagadnienia prawnego oraz przedstawienia pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na rzeczywiste istnienie powołanej przesłanki, uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Zagadnienie prawne wymaga przytoczenia argumentów wskazujących na istniejące w nauce lub orzecznictwie rozbieżne oceny prawne, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Powołane przez skarżącego kwestie dostatecznie omówiono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasadę prawną - z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, (OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124), w której motywach wyjaśnione zostało, że merytoryczny charakter postępowania odwoławczego wymaga własnych ustaleń sądu drugiej instancji, jednakże, jeżeli sąd drugiej instancji po rozpoznaniu sprawy podziela stanowisko sądu pierwszej instancji, to wówczas może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje ustalenia i wnioski tego sądu jako własne (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2002 r., III CZP 62/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 7; orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1935 r., III C 473/34, Zb. Urz. 1935, nr 12, poz. 496 oraz z dnia 7 września 1936 r., III C 1167/35, Zb. Urz. 1937, nr 9, poz. 318). Sąd Najwyższy kontynuując tę linię orzecznictwa, obecnie także dopuszcza możliwość przyjęcia przez sąd drugiej instancji bez jakiegokolwiek modyfikacji ustaleń faktycznych zawartych w zaskarżonym wyroku jako podstawy swego rozstrzygnięcia (tak Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 19 maja 1998 r., II CKN 770/97, zob. też wyrok tego Sądu z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 60). Przyjęcie ustaleń sądu pierwszej instancji za prawidłowe oznacza akceptację oceny dokonanej przez ten sąd.

Przepis art. 353¹ k.c. wprowadza zasadę swobody umów przez dopuszczenie możliwości kształtowania treści zobowiązaniowych stosunków prawnych przez strony. Swoboda kształtowania treści stosunku umownego polega zarówno na swobodzie ustalania treści stosunków umownych w ramach poszczególnych typów umowy nazwanej, jak i na swobodzie kreowania stosunków umownych nieobjętych katalogiem umów nazwanych, w tym także stosunków łączących elementy różnych umów nazwanych (*negotium mixtum*). Skarżący nie przedstawił argumentów, które skłaniałyby do wniosku, że treść umowy zawartej przez strony naruszała ramy swobody kontraktowania wynikające z powołanego art. 353¹ k.c.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego zgłoszony w odpowiedzi na skargę nie został uwzględniony wobec powiązania go wyłącznie

z wnioskiem o odrzucenie skargi kasacyjnej albo o jej oddalenie, i tym bardziej, że powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną w ogóle nie wskazywała na potrzebę takiego rozstrzygnięcia, które zapadło. Podzielić należy prezentowany w orzecznictwie pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów powiązała wyłącznie ze wskazanym przez siebie rozstrzygnięciem.

ke